

Vitan og burðardygd tryggjar góðskuna

ALIFYRITØKAN LUNA EIGUR RISASTÓRU SMOLT-STØÐINA Á FÚTAKLETTI – GRUNÐARLAGIÐ UNDIR VØRUMERKINUM HIDDENFJORD LAKSUR

Árni Gregersen

arni@sosialurin.fo

Við greiðum fokus á burðardygd og við stórar vitan um lívfrøðina í sjónum, er tað eydnast alifelagnum Luna at skapa eitt navn á altjóða marknaðinum, sum besti laksurin í heiminum.

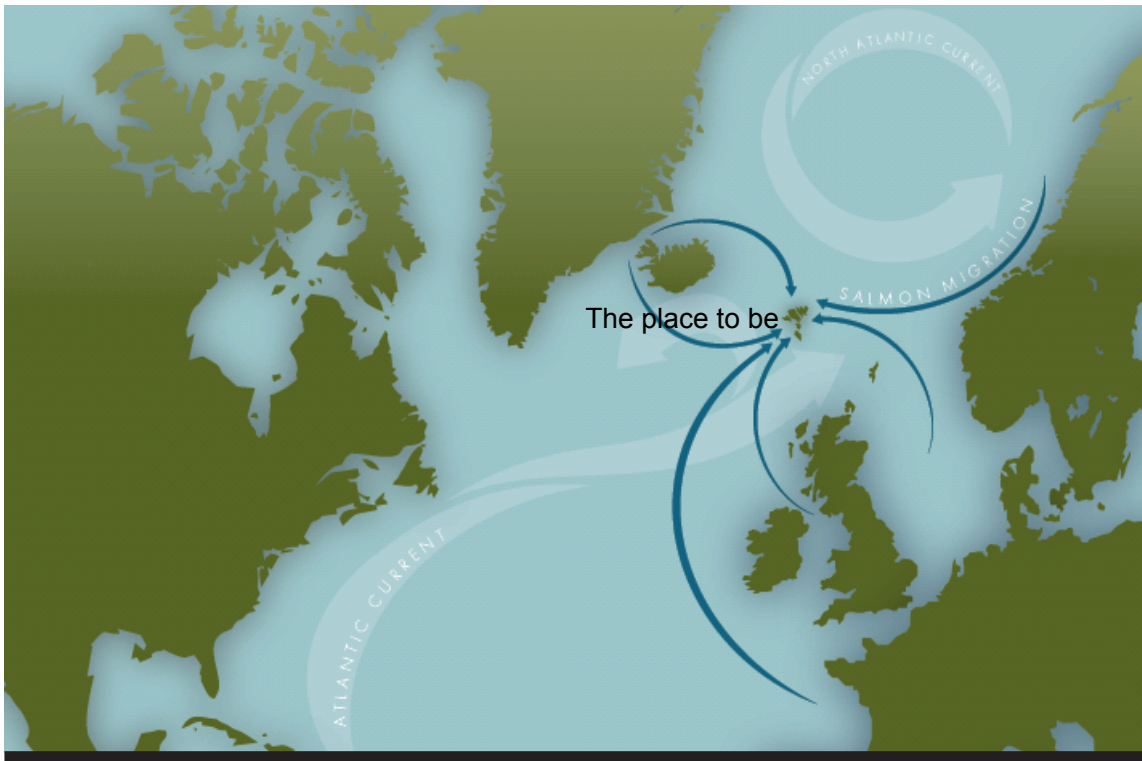
Handan vørumerki Hiddenfjord goymir seg stóra alifyritøkan Luna, sum flest øll síggja á Fútakletti, tá ið koyrt verður til og frá einasta flogvøllinum í Føroyum.

Á Fútakletti er smoltstøðin, sum er grundarlagið fyri allari aling hjá fyrirkuni. Her verða smoltini ald og ógvusliga stóru bygningarnir vísa, at á hesum øki eru stórbroytingar hendar seinnu árin.

Ikki bert er alingin økt nógv, men mátin at ala laks uppá er eisini nógv broyttur. Í staðin fyri at seta smolt út á sjógv, sum vígaðu undir 100 gram, so verða tey nú havd í høllum á landi til tey í meðal eru 500 gram og størri.

– Tað eru fleiri orsøkir til, at hetta er broytt, men fyrst og fremst ger hetta, at vandin fyri lús og øðrum, sum er í sjónum, er munandi minni, sigur Atli Gregersen, stjóri, og annar av brøðrunum báðum, sum eiga fyrirkuna.

– Hitt er, at so leingi vit hava fisk-gangandi í kørnum inni, so hava vit

Á hesum leiðum heldur villur laksur til

betri møguleika fyri at stýra framleiðsluni, leggur hann afturat.

At hava smoltini so leingi á landi, setir risastór krøv til landanleggini. Á Fútakletti er smoltstøðin útbyggt regluliiga í fleiri ár.

Størri smolt krevja betri pláss og ein partur av tí, at fiskurin skal hava tað gott er, at kørini eru stór og at ikki so nógvur fiskur er í teimum, sum tað var fyrr.

– Hetta krevur eisini, at vit nýta vatnið á ein heilt annan máta enn vit

gjørdu fyrr. Nú verður alt vatnið endurnýtt fleiri ferðir. Tað verður reinsað og ilt verður tilsett, so fiskurin eisini fær nógv mikið av ilt alla tíðina.

– Eisini verður ansað væl eftir, at tey risastóru reinsifyltur, sum eru, alla tíðina eru í tí standi, sum tey skulu vera. Tað vil siga, at tær bakteriar, sum skulu vera í eru har í rættari nøgd. Ikki ov nógvur og ikki ov fáar, sigur Atli Gregersen.

Kanningar verða gjørdar av vatni og fyltrum í heilum fyri at tryggja at

viðurskiptini eru, sum forskriftirnar siga og sum alifyritøkan av egnum royndum hevur funnið fram til, er tað rætta.

Dýr iløga

Stóra smoltstøðin á Fútakletti í Vágum er útbyggt seinastu árin. Í fleiri ár hevur tað verið soleiðis, at alt smolt kemur frá støðin har.

Síðani verður tað flutt út á tey fimm alistøðini, sum Luna hevur í Føroyum.

Íløgurnar á Fútakletti hava seinastu árin kostað um hálva milljard krónur. Men tað er eisini av smoltstøðini at allur fiskurin kemur. Tað endar við, at Luna nú kann taka millum 10.000 og 15.000 tons av laks hvørt einasta ár og senda hann á marknaðirnar kring allan heim.

Tilsamans eru 20.000 rúmmetrar til smoltini á Fútakletti.

Av tí at bygt hevur verið út seinastu árin, so hevur eisini alla tíðina verið møguligt at tryggja, at øll tann nýggjasta tøkni verður brúkt.

Hetta snýr seg bæði um teknikk viðvíkjandi vatnendurnýtsluni, elektronikk, fóduring, alarum og nýggjastu tøkni í smoltaling.

Ein annar fyrimunur er, at tá ið arbeitt verður inni, so stýrir framleiðir eisini nær fiskurin smoltifiserast -altso er til reiðar at fara á sjógv.

– Hetta er eisini nýtt. Fyrr var hildið, at fiskurin, tá ið hann bleiv so og so stórir skuldi í sjógv, men nú vísir tað seg, at hann trívist í vatni, til hann verður settur út, sigur Atli Gregersen.

Ljós verður brúkt at stýra nær fiskurin smoltifiserast. Tað vil siga, at hetta kann gerast undir framleiðsluni.

– Sjálvandi er henda vitanin avgerandi fyri framleiðsluna. Tað ger, at vit kunnu hava fiskin á landi longri og lata smoltini blíva munandi størri áðrenn tey verða sett út, sigur Atli Gregersen.

